

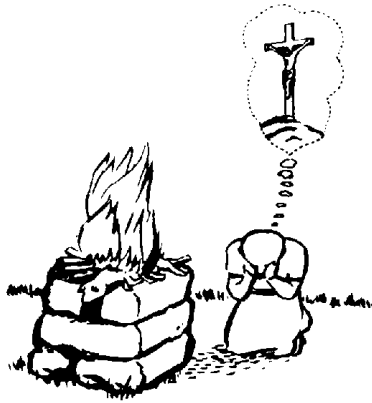
قەدىرلىك دوستۇم:

ئادەمئاتا بىلەن ھاۋائانا گۇناھ ئۆتكۈزگەن ئاشۇ ۋاقىتتىن تارتىپلا، خۇدا ئۆزىنىڭ پۇقرالىرىغا چوقۇم مەلۇم بىر نەرسىنىڭ گۇناھىنىڭ بەدىلى ئۈچۈن ئۆلۈشى كېرەكلىكى توغرىسىدا تەلىم بەرگەن. خۇدا ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئالدىدا گۇناھكار ھالەتتە تۇرۇشنىڭ نەقەدەر قورقۇنچىلىق ئىكەنلىكىنى كۆرسەتكەن. خۇدا ئۇلارغا ئەگەر قان ئاققۇزۇلمىسا، گۇناھىنىڭ كەچۈرۈمگە ئېرىشەلمەيدىغانلىقىنى ئۇقتۇرغان. خۇدا مۇنداق دەيدۇ:

«...ئەگەر قان ئاققۇزۇلمىسا، گۇناھ كەچۈرۈم قىلىنمايدۇ».
(«ئىبرانىيلارغا يېزىلغان خەت» 9-باب 22-ئايەت)

خۇدا ئۆز پۇقرالىرىغا ئۆزلىرىنىڭ گۇناھى ئۈچۈن چوقۇم قۇربانلىق قىلىشى كېرەكلىكى توغرىسىدا تەلىم بەردى. كۆپ چاغلاردا قوزا قۇربانلىق قىلىناتتى. يەنى گۇناھسىز بىر قوزا ئادەمنىڭ گۇناھى ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىناتتى. قوزا ئالدى بىلەن بوغۇزلىنىپ، ئاندىن نەزىر-چىراق سۇپىسىدا كۆيدۈرىلەتتى. خۇدا ئۆز پۇقرالىرىغا ئەگەر قان ئاققۇزۇلمىسا، گۇناھ كەچۈرۈم قىلىنمايدىغانلىقىدىن ئىبارەت بۇ ھەقىقەت توغرىسىدا تەلىم بەردى.

ھاياتىنىڭ قېنى بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى ئېلىپ تاشلىيالايدۇ؟ ياق! ھەرگىزمۇ ئېلىپ تاشلىيالايدۇ. بۇ قۇربانلىق پەقەت مەسھنىڭ كرىستتا ئۆلۈشىنىڭ ئالدىن بېشارىتىدۇر. خۇدا ئۆزىنىڭ پۇقرالىرىغا بىر كۈنى قۇتقۇزغۇچى مەسھنىڭ بۇ دۇنياغا كېلىدىغانلىقى، ئۇنىڭ خۇددى ئاشۇ گۇناھسىز قوزىغا ئوخشاش بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن كرىستتا ئۆلۈپ، گۇناھلىرىمىزنىڭ قۇربانلىقى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا تەلىم بېرىدۇ.

(«كونا ئەھدە»دىكى ھاياتلارنىڭ خۇداغا نەزىر قىلىنىشى «يېڭى ئەھدە» دەۋرىدىكى رەب ئەيسانىڭ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۆلگەنلىكىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ)

گۇناھنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشىنى خالايدىغان ئادەم، چوقۇم قوزىدىن بىرنى كاھىننىڭ ئالدىغا ئاپىرىشى ھەم قولىنى قوزنىڭ بېشىغا قويۇپ، قوزا بىلەن ئوخشاش ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەپ، قەلبىدە: «ئېھ خۇدا، مەن سىزنى رەنجىتىپ قويدۇم، مەن ئەسلىدە گۇناھىم ئۈچۈن ئۆلۈشم كېرەك ئىدى، لېكىن مەن سىزنىڭ گۇناھىم ئۈچۈن بۇ قوزنىڭ ئۆلۈشىگە ئىجازەت بەرگەنلىكىڭىز ئۈچۈن تەشەككۈر ئېيتىمەن» دېيىشى كېرەك.

ھەزرىتى ئەيسا خۇدانىڭ قوزىسى

خۇدانىڭ پۇقرالىرى بىر نەچچە مىڭ يىل خۇدانىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە قوزنى قۇربانلىق قىلدى. ئۇلار ئىشەنچسىز بىلەن ئاشۇ ئىجازەت بېرىلگەن قۇتقۇزغۇچىنىڭ كېلىشىگە تەلپۈنەتتى. خۇدانىڭ ئىجازەت بەرگەن ۋاقتىدا، ئەيسا مەسىھ، يەنى خۇدانىڭ ئوغلى بۇ دۇنياغا كەلدى. ئۇنىڭ كېلىشى ئاسماندىكى ئاتىسىنىڭ ئىرادىسىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئىدى. ھەزرىتى ئەيسا مۇنداق دەيدۇ:

«مەن ئۆز ئىرادەمنى ئەمەس، مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئەرشتىن چۈشتۈم». («يوھاننا» 6-بەت 38-ئايەت)

ئاسماندىكى ئاتىنىڭ ئىرادىسى «خۇدانىڭ قوزىسى» بولغان رەب ئەيسانى بۇ دۇنيا كىشىلىرىنىڭ گۇناھى ئۈچۈن ئۆلىدىغان قۇربانلىق

قىلدى. چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىيا ھەزرىتى ئەيسانى كۆرۈپ، ئۈنلۈك ئاۋازدا: «مانا بۇ پۈتكۈل دۇنيادىكى ئىنسانلارنىڭ گۇناھىنى تۈگىتىش ئۈچۈن قۇربانلىق قىلىنىدىغان خۇدانىڭ قوزىسىدۇر!» دېدى. («يۇھاننا» 1-باب 29-ئايەت)

● ھەزرىتى ئەيسانىڭ ئۆزىنىڭ ئۆلۈمىنى ئالدىن ئېيتىشى

بىز ئۆزىمىزنىڭ قاچان، قەيەردە، قانداق شەكىلدە ئۆلىدىغانلىقىمىزنى ئالدىن بىلەلمەيمىز. لېكىن ھەزرىتى ئەيسا قاچان، قەيەردە ھەم قانداق ئۆلىدىغانلىقىنى بىلىدۇ ھەم ئۇ ئۆزىنىڭ ئۆلۈپ 3-كۈنى ئۆلۈمدىن تىرىلىدىغانلىقىنىمۇ بىلىدۇ. ھەزرىتى ئەيسا شاگىرتلىرىغا مۇنداق دېگەن:

«...بىز يېرۇسالېمغا بارايلى، ئىنسان ئوغلى باش روھانى ۋە ئۆلىمالارغا تاپشۇرىلىدۇ. ئۇلار ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىدۇ ھەم ئۇنى يات مىللەتلەرگە تاپشۇرىدۇ. ئۇلار ئۇنى مازاق قىلىپ، ئۇرۇپ، كرىستقا مىخلايدۇ. 3-كۈنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلىدۇ.» («ماتتا» 20-باب 18-، 19-ئايەت).

بىر نەچچە قېتىم ھەزرىتى ئەيسانىڭ ھاياتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالىدۇ. بىراق ئۇ: «مىنىڭ ۋاقتىم تېخى كەلمىدى» دەيدۇ. ھەزرىتى ئەيسا ئىنسانلار ئۈچۈن ئۆلىدىغان ۋاقتىنىڭ تېخى يېتىپ كەلمىگەنلىكىنى بىلەتتى.

دىنىي يېتەكچىلەر ھەزرىتى ئەيسانى ئۈچ كۆرەتتى، ئامال تېپىپ ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىشنى ئويلايتتى، ئۇلار نېمە ئۈچۈن ھەزرىتى ئەيسانى يامان كۆرۈپ ئۇنى ئۆلتۈرىشىنى ئويلايدۇ؟ ئۇلارنىڭ ھەزرىتى ئەيسانى يامان كۆرىشىنىڭ سەۋەبى، ئۇنىڭ ئۆزىنى خۇدا دەپ ئاتىغانلىقىدا! بىر قېتىم ئۇلار قوللىرىغا تاش ئېلىپ، ئۇنى چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرمەكچى بولۇشىدۇ. ھەزرىتى ئەيسا ئۇلاردىن: «مەن ئاتامدىن كەلگەن ياخشى ئىش،

مۆجىزىلەرنى سىلەرگە كۆرسەتتىم، سىلەر قايسى ئىش ئۈچۈن مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولسىلەر؟» دەپ سورىغاندا ئۇلار ھەزرىتى ئەيساغا: «بىز سېنىڭ قىلغان ياخشى ئىشلىرىڭ ئۈچۈن سېنى ئۆلتۈرمەيمىز، بىزنىڭ سېنى ئۆلتۈرىشىمىزدىكى سەۋەپ، سەن كۆپۈرلۈك قىلدىڭ. سەن ئادەم تۇرۇپ، ئۆزۈڭنى خۇدا بىلەن تەڭ ئۇرۇنغا قويدۇڭ» دېيىشتى.

● ھەزرىتى ئەيسانىڭ سېتىلىشى ھەم تۇتقۇن قىلىنىشى

ھەزرىتى ئەيسانىڭ شاگىرتلىرى ئىچىدىكى يودا خائىن ئىدى. يودا دىنىي يېتەكچىلەرنى ئىزدەپ تېپىپ، 30 سەر كۈمۈشكە ھەزرىتى ئەيسانى ساتتى. يودا ھەزرىتى ئەيسانى سۆيۈش ئارقىلىق ئۇلارغا بەلگە بېرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ھەزرىتى ئەيسا ئۆزىنىڭ ئىنسانلار ئۈچۈن ئۆلىدىغان ۋاقتىنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى بىلىپ، شاگىرتلىرى بىلەن ئەڭ ئاخىرقى كەچلىك تاماقتا بىللە بولدى. ھەزرىتى ئەيسا شاگىرتلىرى ئارىسىدا بىر خائىن بارلىقىنى ئۇلارغا ئېيتتى. «مۇقەددەس كىتاب» تا شەيتان يودانىڭ قەلبىگە كىرىۋالغان. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ھەزرىتى ئەيساغا خائىنلىق قىلغان دېيىلگەن. كېيىن ھەزرىتى ئەيسا قالغان شاگىرتلىرى بىلەن بىللە جىتسىمانى دەپ ئاتالغان باققا باردى.

جىتسىمانى بېغىدا، ھەزرىتى ئەيسا ئۆزىنىڭ بىزنىڭ قۇربانلىقىمىز بولىدىغانلىقىنى ئويلاپ، يۈكۈنۈپ تۇرۇپ مۇنداق دۇئا قىلىدۇ: «ئەي ئاتا، ئەگەر خالىسىڭىز بۇ شاراپىنى مەندىن يىراقلاشتۇرغايىسىز». ئۇ قاتتىق ئازابلانغاچقا، ھەتتا ئۇنىڭ تەرلىرى خۇددى قان تامچىسىدەك تامچىپ چۈشۈشكە باشلىغانىدى. لېكىن ئىلگىرىكىگە ئوخشاش ھەزرىتى ئەيسا ئاتىسىغا بويسۇنۇش يولىنى تاللىۋالدى. ئۇ دۇئا قىلىپ مۇنداق دېدى: «مېنىڭ ئوي-پىكىرىم بويىچە ئەمەس، پەقەت ئۆزىڭىزنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغايىسىز».

(ھەزرىتى ئەيسا خۇدانىڭ ئىرادىسىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى ئۈچۈن دۇئا قىلدى)

ئاندىن، ھەزرىتى ئەيسا شاگىرتلىرىغا ئۆزىنىڭ ۋاقتى توشقانلىقىنى، ئۆزىنىڭ گۇناھكارلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ تېخى سۆزلەۋاتقاندا يودا بىلەن بىر توپ دىنىي يېتەكچىلەر ئەۋەتكەن ئادەملەر ئۇنى تۇتقىلى كەلدى. يودا سۆيۈش بەلگىسى بىلەن ئۇنىڭغا خائىنلىق قىلدى.

ھەزرىتى ئەيسا دىنىي يېتەكچىلەرنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىندى. باش كاھىن ئۇنىڭ خۇدانىڭ ئوغلى ياكى ئەمەسلىكىنى سورىغاندا، ھەزرىتى ئەيسا جاۋاب بېرىپ: «مەن شۇ» دېدى. ئۇ ئۆزىنى خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئاتىغاچقا، دىنىي يېتەكچىلەر ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش كېرەك دېيىشتى.

ھەزرىتى ئەيسا رىم ئەمەلدارى پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىندى. پىلاتۇس ئۇنىڭدىن ئەرز قىلىنىشقا مۇناسىۋەتلىك سوئاللارنى سوراپ، ھەزرىتى ئەيسانىڭ گۇناھسىز ئىكەنلىكىنى بايقىدى. پىلاتۇس ھەزرىتى ئەيسانى يەھۇدىيلارنىڭ باشلىقىنىڭ قېشىغا ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارغا: «مەن ئۇنىڭدىن ھېچقانداق گۇناھ تاپالمىدىم» دېدى. لېكىن يەھۇدىيلارنىڭ باشلىقلىرى ئاممىنى كۈچكۈرتۈپ: «ئۇنى كرىستقا مىقلاش كېرەك، ئۇنى كرىستقا مىقلاش كېرەك» دېگۈزدى. پىلاتۇس گەرچە ھەزرىتى ئەيسانىڭ گۇناھسىز ئىكەنلىكىنى بىلگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ يەنىلا ئۇنى ئاممىغا

تاپشۇرۇپ بەردى. ئۇ ھەزرىتى ئەيسانى قامچىلاپ، كرېستقا مىقلاش توغرىسىدا بۇيرۇق بەردى.

● ئىككى مۇھىم مەسىلە

بۇ يەردە بىز ناھايتىمۇ مۇھىم بولغان ئىككى مەسىلنى سورىماقچىمىز: ئالدى بىلەن سورايدىغىنىمىز، كىم ھەزرىتى ئەيساغا بولغان ئۆچمەنلىك ۋە ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئوي-پىكىرىنى دىنىي يېتەكچىلەرنىڭ قەلبىگە سالدى؟ ئۇ بولسىمۇ شەيتان! شەيتان پەردە ئارقىسىدا تۇرۇپ، ئىنسانلاردىن پايدىلىنىپ، ئۆزىنىڭ ھەزرىتى ئەيسانى ئۆلتۈرۈش پىلانىنى ئېلىپ باردى.

ئىككىنچى سوئال ھەزرىتى ئەيسا ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇش قۇدرىتىگە ئىگىمۇ ياكى ئىگە ئەمەسمۇ؟ ئىگە، ئۇ ئەلۋەتتە ئىگە. چۈنكى، ئۇ «خۇدانىڭ تەن ئىچىدىكى ئىپادىسىدۇر». ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرىنى يوقىتىش ئىقتىدارىغا ئىگە ئىدى. بىراق ئۇ كرېستقا مىخلىنىش يولىنى تاللىۋالدى. ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن قۇربان بولۇش يولىنى تاللىۋالدى. ھەتتا ئۇ ئۆزىنى ئۆچ كۆرگەن ئاشۇ ئادەملەر ئۈچۈن ئۆلۈشنى خالىدى. ھەزرىتى ئەيسا مۇنداق دەيدۇ:

«جېنىمنى پىدا قىلىدىغانلىقىم ئۈچۈن ئاتام مېنى سۆيىدۇ... جېنىمنى ھېچكىم ئالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆز ئىختىيارىم بىلەن پىدا قىلىمەن. مەن ئۇنى پېرىشكە ۋە قايتۇرۇۋېلىشقا ھوقۇقلۇق...» («يۇھاننا» 10-باب 17، 18-ئايەت)

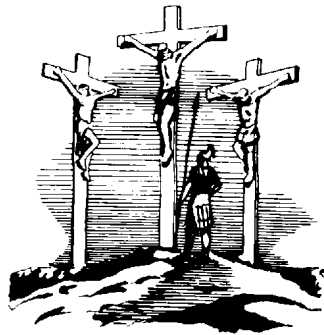
رەب ئەيسانىڭ قورقۇنچلۇق ئۆلۈمى

رىم ئەسكەرلىرى ھەزرىتى ئەيسانىڭ كىيىملىرىنى سالدۇرۇپ، ئىككى قولىنى ياغاچقا تاڭدى. ھەزرىتى ئەيسا ئۈچىدا ناھايتى كۆپ كىچىك تاسمىلىرى بار خۇرۇم قامچا بىلەن ئۇرۇلدى. ھەربىر كىچىك تاسمىنىڭ

ئۇچىغا ئۇچلۇق ئۇستىخان ياكى مېتال پارچىلىرى چېكىلگەندى. ھەزرىتى ئەيساغا ھەربىر قامچا ئۇرۇلغاندا ئاشۇ ئۇچلۇق ئۇستىخانلار بىلەن مېتال پارچىلىرى ئۇنىڭ بەدىنىگە سانجىلاتتى. تاياق دەستىدىن ئۇنىڭ دۈمبىسىدىكى قان بىلەن گۆشنى ئايرىۋالغىلى بولمايتتى. نۇرغۇنلىغان ئادەملەر رىم ئەسكەرلىرىنىڭ مۇشۇنداق ئۇرۇشى نەتىجىسىدە ئۆلۈپ كېتەتتى.

توپلانغان خەلق ئاممىسى ھەزرىتى ئەيسانى مەسخىرە قىلىپ، ئۇنىڭ يۈزىگە تۈكۈرۈشتى. ئەسكەرلەر ئۇنىڭ ئىككى كۆزىنى تېڭىپ قويۇپ، نۆۋەتلىشىپ ئۇنى مازاق قىلدى ھەم ئۇنى ئۇردى. «مۇقەددەس كىتاب»تا: «ھېچقانداق بىر ئادەم زاتىنىڭ يۈزى ئۇنىڭكىگە ئوخشاش زەخمىلىنىپ باققان ئەمەس، ئۇ مەسخىرە قىلىنىپ، تىكەندىن ياسالغان تاج ئۇنىڭ پېشىغا كىلدۈرۈلگەن، ئېغىر كرىست ئۇنىڭ مۇرىسىگە يۈدكۈزۈلگەن ھالدا جازا مەيدانىغا ئېلىپ بېرىلدى» دەپ يېزىلغان.

ھەزرىتى ئەيسا گالگۇتا دەپ ئاتالغان جايغا كەلگەندە، ئۇنىڭ پۇت-قوللىرى ئۆزى كۆتۈرۈپ كەلگەن كرىستقا مىخلاندى. ئىككى قاراقچىمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىللە مىخلاندى. بىرى ئوڭ تەرەپتە، يەنە بىرى سول تەرەپتە ئىدى. بۇ ئىككى جىنايەتچى چوڭ گۇناھ ئۆتكۈزگەن ئادەملەر بولۇپ، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قىلمىشلىرى ئۈچۈن ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانىدى. لېكىن ھەزرىتى ئەيسا بولسا ئەزەلدىن قىلچىمۇ خاتالىق قىلىپ باقمىغان بولۇپ، ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۆلگەندى.

(مەسىھ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۆلدى)

ھەزرىتى ئەيسا كرىستقا مىخلانغان چاغدا، ئۆزىنى قامچىلىغان، مەسخىرە قىلغان، پۇت-قوللىرىنى كرىستقا مىخلانغان ئادەملەرنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆردى. ئۇ كۆزىنى ئاسمانغا تىكىپ: «ئاتا، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈڭ، چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلمەيدۇ» دەپ دۇئا قىلدى. ھەزرىتى ئەيسانىڭ تارتقان ئازابى چىكىگە يەتكەندە ئۈنلۈك ئاۋازدا: «ئى رەببىم، رەببىم، مەندىن نېمە ئۈچۈن ئايرىلسىز؟» دېدى.

ھەزرىتى ئەيسا بىلەن بىرلىكتە كرىستقا مىخلانغان جىنايەتچىلەرنىڭ بىرى ھەزرىتى ئەيسانى ھاقارەتلىدى. لېكىن يەنە بىرى ئەيسانى ئەيىبلىگەن جىنايەتچىگە: «سەنمۇ ئوخشاشلا جازاغا ئۇچرىدىڭ، خۇدادىن قورقمايۋاتامسەن؟ بىز ئۆز گۇناھىمىزنىڭ جازاسىنى تارتتۇق، لېكىن بۇ ئادەم ھېچقانداق يامان ئىش قىلمىغاندېغۇ» دېدى. ئۇ يەنە ھەزرىتى ئەيساغا قاراپ: «ئى رەببىم، پادىشاھلىقنىڭ يېتىپ كەلگەندە مېنى ئەسلەپ قويارسەن» دېدى. ھەزرىتى ئەيسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «بۈگۈن سەن چوقۇم مەن بىلەن جەننەتتە بىللە بولسەن».

ھەزرىتى ئەيسا تەخمىنەن ئەتتىگەن سائەت توققۇزلاردا كرىستقا مىخلانغان بولۇپ، تەخمىنەن چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچلەردە تىنقى توختىدى. چۈشتىن تارتىپ سائەت 3 كېچە پۈتۈن يەر-زېمىننى قاراڭغۇلۇق قاپلىدى. ھەزرىتى ئەيسانىڭ تىنقى توختاشنىڭ ئالدىدا ئۇ ئۈنلۈك ئاۋاز بىلەن: «تامام بولدى» دېدى. ئۇ بۇ دۇنياغا كېلىپ قىلىدىغان ئىشلىرىنى تاماملىغانىدى. يەنى ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنىڭ جازاسىنى تارتقانىدى.

● ھەزرىتى ئەيسانىڭ دەپنە قىلىنىشى

ئەينى ۋاقىتتىكى ئۆرپ-ئادەتكە ئاساسان بىر ئادەم كرىستقا مىقلانغاندىن كېيىن، كرىستقا مىقلانغۇچىنىڭ جەستى كۈن

ئولتۇرۇشتىن بۇرۇن كرىستتىن چۈشۈرۈلۈشىنىڭ ئىسپاتى. شۇڭا رىم ئەسكەرلىرى ئۇلارنىڭ تېزراق ئۆلۈشى ئۈچۈن كرىستقا مىخلانغۇچىلارنىڭ ھوشىنى چىقىۋېتەتتى. لېكىن «مۇقەددەس كىتاب»تا: «قۇتقۇزغۇچىنىڭ پۈتۈن بەدىنىدىكى ئۇستىخانلىرىنىڭ بىرسىمۇ زىيان-زەخمەتكە ئۇچرىمايدۇ» دەپ ئالدىن بېشارەت بېرىلگەن.

رىم ئەسكەرلىرى ھەزرىتى ئەيسانىڭ ئوڭ-سول ئىككى يېنىدىكى جىنايەتچىلەرنىڭ ھۇشىنى چىقىۋېتەتتى. لېكىن، ھەزرىتى ئەيسانىڭ كرىستنىڭ ئالدىغا كەلگەندە، ھەزرىتى ئەيسانىڭ ئۆلۈپ بولغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ھۇشىنى چاقمىدى. بىراق نەيزە بىلەن ئۇنىڭ قوۋۇرغىسىنى تىلىۋېتەتتى. ئۇ يەردىن قان بىلەن سۇ ئېقىپ چۈشتى. ئاراماتىلىق يۈسۈپ دېگەن كىشى ھەزرىتى ئەيسانىڭ جەستىنى ئېلىپ كېتىشنى سورىدى. ئۇ نىكودىم دېگەن بىر دوستى بىلەن ھەزرىتى ئەيسانىڭ جەستىنى خۇش پۇراقلىق دورا-دەرمانلار بىلەن كېپەنلەپ، ئاندىن جەسەتنى يوغان تاشتىن ياسالغان قەبرە ئىچىگە قويدى. ئۇلار بىر يوغان تاش بىلەن قەبرە ئاغزىنى ئېتىپ قويدى.

● ھەزرىتى ئەيسا نېمە ئۈچۈن چوقۇم ئۆلۈشى كېرەك؟

نۇرغۇن كىشىلەر ھەزرىتى ئەيسانىڭ نېمە ئۈچۈن كرىست ئۈستىدە چوقۇم ئۆلۈشى كېرەكلىكىنى چۈشەنمەيدۇ. ئۇلار: «نېمە ئۈچۈن خۇدا بىزنى مۇشۇنداقلا كەچۈرۈم قىلىۋېتەلمەيدۇ؟ نېمە ئۈچۈن ھەزرىتى ئەيسا چوقۇم ئۆلۈشى كېرەك؟» دەپ سورىشىدۇ.

خۇدا بىزنى «مۇشۇنداقلا كەچۈرۈم قىلالمايدۇ» سەۋەبى خۇدا مۇشۇ ئالەمدىكى ئادىل سوراقچىدۇر. لېكىن بىز بولساق ئۇنىڭ قانۇنلىرىغا خىلاپلىق قىلدۇق. ئۇ مۇنداق دېگەندى: «گۇناھ ئۆتكۈزگەن ئادەم چوقۇم ئۆلىدۇ». خۇدا مۇقەددەس قانۇنلىرىنى چوقۇم ئىجرا قىلىشى كېرەك. «مۇقەددەس كىتاب»تا مۇنداق دېيىلىدۇ:

«خۇدانىڭ قىلغان ھەممە ئىشلىرى ئادىللىقتىن كېلىپ چىقىدۇ، ئۇنىڭ قىلغان ھەممە ئىشلىرىدا مېھىر-مۇھەببەت بار». («زەبۇر» 145-باب 17-ئايەت)

بىز گۇناھ ئۆتكۈزدۇق، شۇنىڭ ئۈچۈن بىز ئۆلۈشىمىز كېرەك. خۇدا بىزنى سۆيىدۇ ھەم بىزنى قۇتقۇزۇشنى خالايدۇ. لېكىن ئۇ ھەرگىزمۇ ئادالەتسىزلىك قىلالمايدۇ. خۇدا قىلغان بارلىق ئىشلار ئۆزىنىڭ خاراكتېرىگە ماس كېلىدۇ. بۇ ئادىللىق خاراكتېرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەگەر خۇدا بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزغا سەل قاراپ، بىزنى جەننەتكە ئەكىرسە، ئۇ مېھرىبان بولغىنى بىلەن ئادىل بولمىغان بولىدۇ. يەنە بىر تەرەپتىن، ئەگەر ئۇ قانۇنلىرى بويىچە بىزنى دوزاققا تاشلىسا، ئۇ ئادىل بولغان بولىدۇ، بىراق مېھرىبان بولالمايدۇ. ئەمما خۇدا ھەم ئادىل ھەم مېھرىباندۇر. مەيلى ئۇ قانداق ئىش قىلمىسۇن، ئۇ چوقۇم ئۆزىنىڭ ئادىللىقى ۋە مېھرىبانلىقىدىن ئىبارەت خاراكتېرىنى قانائەتلەندۈرىدۇ. خۇدا مۇنداق دەيدۇ:

«ئۇ، ئادىل خۇدا ھەم قۇتقۇزغۇچىدۇر». («يەشاي» 45-باب 21-ئايەت)

خۇدا قانداق قىلىپ بىزنى قۇتقۇزۇش بىلەن بىرگە يەنە ئادىل بولالدى؟ ئۇ ئۆزى شەخسەن بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى زىممىسىگە ئالدى ھەم بىز تارتىشقا تېگىشلىك جازانى تارتىپ بۇ مەقسەتكە يەتتى. بىز خۇدانىڭ ھەم ئادىل ھەم مېھىر-مۇھەببەتلىك ئىكەنلىكىنى تۆۋەندىكى ئاددىي مىسالدىن تېخىمۇ ياخشى چۈشىنەلەيمىز.

ياشانغان بىر ئادەم بىر پارچە بولكا ئوغرىلىغاچقا سوتقا ئېلىپ بېرىلدى. سوتچى ئۇنىڭدىن بۇ ئىشنىڭ راست ياكى يالغانلىقىنى سورىغاندا، ئۇ ئادەم ئۆزىنىڭ بولكىنى راست ئوغرىلىغانلىقىنى ئىقرار

قىلىش بىلەن بىرگە: «ئۇ چاغدا قورسىقىم بەك ئېچىپ كەتكەنتى» دېگەن سۆزنىمۇ قىستۇرۇپ قويدى.

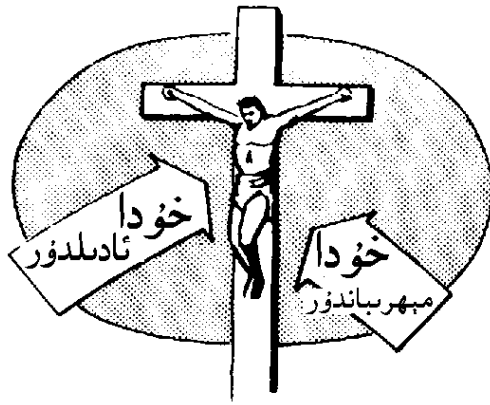
سوتچى ھەم ئەقىللىق ھەم مېھرىبان كىشى ئىدى. ئۇ ياشانغان ئادەمگە: «ئەپەندىم، مەن ساڭا بەك ھېسداشلىق قىلىمەن، ئەمما سەن قانۇنغا خىلاپلىق قىلدىڭ. شۇڭا ساڭا چوقۇم جەرىمانە قويىشىمىز ياكى سېنى تۈرمىگە سولشىمىز كېرەك» دەيدۇ. ھېلىقى ياشانغان ئادەم بولسا كۆزىنى يەردىن ئۈزمەي بېشىنى لىڭشىتىپ: «مېنىڭ پۈلۈم يوق، جەرىمانە تۆلىيەلمەيمەن» دەيدۇ.

ئارقىدىنلا، سوتچى ئادەمنى ھەيران قالدۇرىدىغان بىر ئىشنى قىلىپتۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ سوراق قىلغاندا كىيىدىغان كىيىمنى سېلىپ، ئورۇندۇققا قويۇپتۇ - دە، ياشانغان ئادەمنىڭ ئالدىغا كېلىپ قولىنى ياشانغان ئادەمنىڭ مۈرىسىگە قويۇپ تۇرۇپ: «سوتچى بولۇش سۈپىتىم بىلەن سېنى چوقۇم جازالىشىم كېرەك؛ ئەمما سېنىڭ دوستۇڭ بولۇش سۈپىتىم بىلەن سەن ئۈچۈن بۇ جەرىمانىنى مەن تۆلىۋېتەي» دەپتۇ - دە، يانچۇقىدىن پۇل چىقىرىپ ئۇ ئادەم ئۈچۈن پۇل تۆلەپتۇ.

بىز خۇددى ھېلىقى ياشانغان ئادەمگە ئوخشايمىز، قانۇنغا خىلاپلىق قىلدۇق، ئەمما بۇ گۇناھلىرىمىزنىڭ قەرزىنى تۆلەشكە ئامالسىز قالدۇق. بىز ئاللا بۇرۇن خۇدانىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغاچقا چوقۇم جازاغا ئۇچرىشىمىز كېرەك.

بىز خۇدانىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلدۇق، بىزنىڭ ھۆكۈمگە ئۇچرىشىمىز ھەقىقەت. ئەمما، ئوخشاشلا خۇدانىڭ ئوغلى بولغان ھەزرىتى ئەيسا بىزنىڭ سوراقچىمىز بولۇشتەك سالاھىتىنى بىر چەتكە قايرىپ قويۇپ، بۇ دۇنياغا كېلىپ بىز ئۈچۈن گۇناھلىرىمىزنىڭ بەدىلىنى تۆلىدى ۋە گۇناھلىرىمىزنىڭ جازاسىنى تارتتى.

«مۇقەددەس كىتاب»تىكى ئەڭ قىممەتلىك ھەقىقەت شۇكى، خۇدانىڭ ئوغلى بىزنى سۆيىدۇ، ھەتتا ئۇ جەننەتنى تاشلاپ بىز ئۈچۈن بۇ دۇنياغا كەلدى ھەم بىزنىڭ گۇناھىمىز ئۈچۈن ئۆلدى. مەسىھ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن بەدەل تۆلەپ، جازاغا تارتىلغاچقا، خۇدا ئادىللىق بىلەن مەسىھنىڭ قۇتقۇزغۇچى رەب ئىكەنلىكىگە ئىشەنگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ گۇناھىنى كەچۈرۈپتۇ. خۇدا ھەرگىزمۇ بىزنىڭ گۇناھىمىزغا سەل قارىمايدۇ، ئۇنىڭ بىزنىڭ گۇناھىمىزنى كەچۈرۈشى ئۆز ئوغلىنىڭ گۇناھ ئۈچۈن ئاققۇزغان قېنىنى كۆزدە تۇتقانلىقىدا.

(كرىست ئۈستىدە بىز خۇدانىڭ ئادىللىقىنى ۋە مېھرىبانلىقىنى كۆرەلەيمىز)

بىز چوقۇم ھەزرىتى ئەيسانى بىزنىڭ قوزىمىز دەپ قوبۇل قىلىشىمىز لازىم

بىز يۇقىرىدا قان ئاققۇزۇلمىسا گۇناھنىڭ كەچۈرۈم بولمايدىغانلىقىنى كۆرۈپ ئۆتتۇق. كونا ئەھدە زامانىسىدا، خۇدا ئۆز خەلقىدىن گۇناھلىرى ئۈچۈن قوزا قۇربانلىق قىلىشنى تەلەپ قىلاتتى. قوزا ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ئۈچۈن ئۆلگەچكە، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى كەچۈرۈم بولاتتى.

بۇ بىزنىڭمۇ ئۆز گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن قوزا قۇربانلىق قىلىشىمىزدىن دېرەك بېرەمدۇ؟ ياق. خۇدا ھازىر بىزنىڭ بۇنداق قىلىشىمىزنى خالىمايدۇ.

ئۇ بىزنىڭ بىز ئۈچۈن ئاللا بۇرۇن تەييارلىغان قوزىسىنى، يەنى رەب ئەيسانى تونۇشىمىزنى خالايدۇ. ئۇ بىزگە مۇنداق دەيدۇ: «قاراڭلار، دۇنيانىڭ گۇناھىنى ئۆز ئۈستىگە ئالغۇچى خۇدانىڭ قوزىسىغا».

بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۆلگەن قۇربانلىق ئاللىقاچان تەقدىم قىلىنىپ بولدى. ھەزرىتى ئەيسا - خۇدانىڭ قوزىسى ئاللىبۇرۇن بىزنىڭ گۇناھىمىز ئۈچۈن ئازاب چېكىپ ئۆلدى. «مۇقەددەس كىتاب»تا مۇنداق خاتىرىلىنىدۇ:

«ئۇ سىلەرنىڭ غەم - قايغۇلىرىڭلارنى ئۆز ئۈستىگە ئالدى، بىز تارتىدىغان ئازابلارنى ئۇ تارتتى... بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئۇ زەخمىلەندى، سەۋەنلىكلىرىمىز ئۈچۈن ئۇ تاياق يېدى. ئۇ تارتقان جازانىڭ ئورنىغا بىز شىپا تاپتۇق، يېگەن تايغى بەدىلىگە بىز داۋا تاپتۇق». («يەشايا» 53-باب 4-، 5-ئايەت)

ھەزرىتى ئەيسانىڭ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن ئازاب چېكىپ ئۆلگەنلىكىنى، ئۇنىڭ ئۆلۈمى ئارقىلىق سىز «شىپا» تېپىپ ساقايغانلىقىڭىزنى، يەنى گۇناھلىرىڭىزنىڭ كەچۈرۈم بولغانلىقىنى ھەقىقىي چۈشەنگىچە بۇ ئايەتنى قايتا - قايتا ئوقۇپ چىقىڭ.

ھەزرىتى ئەيسانىڭ بۇ دۇنيانىڭ كىشىلىرى ئۈچۈن ئۆلگەنلىكىنى بىلىشنىڭ ئۆزىلا كۇپايە ئەمەس، سىز يەنە ئۇنىڭ سىزنىڭ گۇناھىڭىز ئۈچۈنمۇ ئۆلگەنلىكىنى بىلىشىڭىز كېرەك. سىز ئۇنىڭغا ئىشىنىش بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە ئۇنىڭ سىزنىڭ گۇناھىڭىز ئۈچۈن ئۆلگەن «قۇربانلىق» ئىكەنلىكىنىمۇ قوبۇل قىلىشىڭىز كېرەك.

كونا ئەھدە زامانىسىدىكى كىشىلەر قۇربانلىق قىلىنىدىغان قويغا چوقۇم قولىنى تەككۈزۈپ ئۆزىنىڭ قۇربانلىق قىلىنىدىغان قوي بىلەن بىر ئىكەنلىكىنى ئىپادىلەيتتى. ئوخشاشلا بىزمۇ چوقۇم ئىشەنچىمىز بىلەن

خۇدانىڭ قوزىسى بولغان ھەزرىتى ئەيسانىڭ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئورنىدا، بىز ئۈچۈن ئازاب چېكىپ ئۆلگەنلىكىگە ئىشىنىشىمىز كېرەك ۋە ئۇنى قوبۇل قىلىشىمىز كېرەك.

يۇقىرىقى ئايەتنى قايتا-قايتا ئوقۇپ چىقىڭ. ھەزرىتى ئەيسانىڭ سىزنىڭ گۇناھلىرىڭىز ئۈچۈن ئۆلگەن نۇقسانسىز قۇربانلىق ئىكەنلىكىنى ئىشەنچ بىلەن قوبۇل قىلىڭ ھەم ئۇنىڭ سىزنىڭ گۇناھلىرىڭىز ئۈچۈن ئۆلگەنلىكىگە رەھمەت ئېيتىڭ.

بايقالغان ھەقىقەت

مەسىھ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۈچۈن بەدەل تۆلەپ، تېگىشلىك جازانى تارتقانلىقى ئۈچۈن، خۇدا ھەزرىتى ئەيسانى قۇتقۇزغۇچى رەب دەپ ئىشەنگەن ۋە ئۇنىڭغا تايانغان بارلىق كىشىلەرنى ئادىللىق بىلەن كەچۈرۈپتۇ.